

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Hrabani Mauri de uniuerso libri I-XI - Cod. Aug. perg. 96

Hrabanus <Maurus>

[S.I.], [9./10. Jh.]

Praefatio ad Hemmonem episcopum

[urn:nbn:de:bsz:31-14112](#)

Domino reuerentissimo. & cū omni
caritatis officio merito uenerā
do atq; colendo patri hemmoni
episcopo brabantis mūtilis seruorū
di seruus christo aet̄nam optat sicut
Memor boni studiū sc̄e pater qd̄
habuisti in pū erili atq; iuuenili
a&ate in litterarū exercitio. & sa
crarū scripturarū meditatione
quando mecum legebas. n̄ solum di
uinos libros. & sc̄rū patrū sup̄ eos
expositiones. sed & ciā huius mundi
sapientiū dererū futuris solertes
inquisitiones quas in liberaliū ar
tiū descriptione. & ceterarū rerū
inuestigatione cōposuerunt. Post
quā me diuina pudentia ab ex
teriorū negotiorū cura absoluū.
teq; in pastoralis cure officiū subli
mā. cogitabā quid tuae sc̄itatem
gratū & utile inscribendo confice
re posse quo haberes ob cōmemora
tionē in paucis breuit̄ adnotatū.
qd̄ ante in multorū codicū ampli
tudine. & facunda oratorū locu
tione disserrū copiose legisti. neq;
enī mihi ignotum ē. quale infesta
tionē habeas. n̄ solum apagans
quitibi confines st̄. sed & ciā apopu

5.

lorū turbis quaep in solentiam
& in pbitatē morū tuae pat̄ m
tati non paruā molestiā ingert̄.
& ob hoc frequenti orationi atq;
assiduae lectioni te uacare non
pmitunt. Haec enī om̄a mihi
sollicite tractant uenit in men
tē. ut iuxta morē antiquorū
quidererū naturis. & enōminū atq;
uerborū etimologis plura con
scripsere ipse tibi aliquid opus
culum condere in quo haberes
scriptum non solū dererū patu
ris. & uerborū ppri&atibus. sed
etiam dem̄stica earundē rerum
significatione ut continuatim
positam inuenires hr̄istoricam
& m̄sticā singularē rerū expositi
onē. In autē electe domine. &
episcoporū carissime acceptis his
quaetib⁹ transmisi. utere eis unde
c&c. & tam tibi quā illis quis sub tuo
regimine sunt constituti utile
ē. pmitte. quatinus tuū bonum
studiū multis pueniat ad sp̄itale
pfectū. & fiat tam tibi quā illis
sp̄itale exercitium. atq; caelestis
gaudu incremēptū. Imitare illius
sipientiū exemplū quid es sapi

6.

Cap. 7.

enuae laude tale p̄tulit p̄comū
dices; Inuocauī & uenit in me sp̄s
sapientiae & p̄posui illā regnū &
sedibus & diuitias p̄hibilēē. dixi
in comparatione illius. Nec compa-
raui illi lapidem p̄tiosum. quō om-
ne aurū in comparatione illius ha-
renaest exigua. & tamquā lūnū rebus
estimabitur argentum inconspec-
tu illius. Sup salutem & speciem
dilexi illam. & p̄posui pro leche ha-
bere illā quō inextinguibile est
lumen illius. Venerunt autem
mihomma bona parter cumilla.

i. Tim. 6. 4. Nam & apostolus paulus scribens ad
timothēū dedoctrina sapientiae
diuine ad hoc ipsum exortatus ē.
eum dices; Haec p̄ponens fratrib;
boni seris minister xp̄ii hū enu-
tritus uerbis fidei & bone doctri-
ne quam ad securus es. Precepit
& doce nemo adolescentiā tuā con-
tempnat sed exemplū esto fideliū.
In uerbo. In conuersatione. In cari-
tate. In fide. in castitate. Haec me
ditare. in his esto. ut perfectus tuus ma-
nifestus sit omnibus; Adiendetibi
& doctrinę insta in illis. hoc enim
faciens & te ipsum saluū facies & eos

quite audiunt. Unde deo & te nihil
aliud p̄ponere meditationi diuine
legis & doctrinę uerbidi nec ullomo
dodebes ea deserere ppter mundanā
curā. & saecularia negotia quia haec
maximū impedimentū faciunt ope-
ridiū apud eos quib⁹ s̄abuntur.
Nam pro dolor. multi inueniuntur huī
temporis uiri ex ecclesiasticis psonis.
qui relicto p̄dicandi officio. & sp̄itali
conuersatione in eo sem agnos esti-
mat. si terrenis negotiis p̄ponant;
& disceptationib; saeculariū sepe in-
tersint. Ita ut in eorū conuenientib;
quasi arbitres p̄sideant. & eorū con-
flictuū iudices fiant. quod tamē p
null modo apostolus consenit qui
ait; Nemo militans dō in p̄laceat se ^{z. Tim. 2.}
negotii secularib; ut ei placeat cui
se pbauit. Nam quicq̄ uir in agone
non coronatur nisi legitime certa-
uerit. Item alibi ait. si quis contēpi-
tibiles habet. hos constituite ad
iudicandū saecularia negotia. Mal-
to enim melius est laborare ep̄m
indoctrina uerbidi ob salutē ani-
marū sibi commissarū. quā indis-
ponendis & difiniendis ciuilibus
questionib; & quānis hominū con-

tentionibus uacare. qui propter ter-
renam cupiditatem lites rixasque
incessanter mouent. & unusquisq;
in his alterum superare contendit.
Nusquam enim inscripturis sacris
legitur ipse salvator aut discipu-
lieus hoc egisse sine docuisse. Inue-
nitur tamen in euangelio scriptū
quod quidam homo rogauerit ip-
sum mediatorem nřm quod fratri
suo iuberet ut diuidet & secum here-
ditatem suam. Cuille respondit.
O homo quis constituit me iudicē
aut diuisorē inter uos. & reliq;. *luc. 12.*
In quo probauit se nolle doctores
euangelii curis & rixis saeculariū
occupari uel inter esse. Non enim
idem officium est euangeliū xpī
in pulpite ecclesiae populo præ-
dicare. & in placito saecularium
lites forenses inter rixantes decer-
nere. Haec ergo cum scribam mi-
domine. nolo ut estimes me no-
uū legem uiuenditibi constitu-
ere. sed olim a sc̄is iuris prolatam
ob recordationem breuiter com-
memorare. Credo enim temagis
uelle interno conspectui condito-
nistui salubriter placere. quam

7.

fauoribus humanis forinsecus
maniter extolli. Ideo quod be-
ne inseruendi agere cepisti hoc
melius ac melius semper operan-
do usque in finem perficere sata-
gas. ut in primis & in ultimis con-
uersationistuae temporibus dī-
seruntum perfecte agens ad caelos
tis premii plenitudinem felicitē
peruenire ualeas. quatinus tibi
in extremo iudicio ipse summus
pater familias cum ceteris elec-
tis dicat. Euge serue bone &
fidelis. quia si p̄ pauca fuisti
fidelis. super multa te consti-
tam. intra ingandum dñitum. *Math. 25.*